

Besigtigelses-notat

Hashøj forstærkningsledning

Udarbejdet oktober 2025

1. Indledning

Evida forventer at indgå aftale om at etablere en 26,2 km lang forstærkningsledning på Sjælland, mellem Dalmose og Helufmagle. Et projekt som er omfattet af Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)¹, Bilag 2 punkt 3b(Industri anlæg til transport af gas, damp og varmt vand)

Dette notat er udarbejdet på baggrund af et dokument udarbejdet af Sweco A/S i 2023. Dokumentets titel er; "Etablering af forstærkningsledning Hashøj - Væsentlighedsvurdering af underboring – Habitatvandløb og omgivende § 3 naturarealer" med projektnummer 41007374, dateret 23-03-2023.

Sweco blev i forbindelse med udarbejdelse af VVM-ansøgningsmaterialet bedt om at foretage en væsentlighedsvurdering ift. projektets placering indenfor Natura-2000 området N163 - Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Væsentlighedsvurderingen er imidlertid forældet, fordi både vandhandleplanerne og Natura2000-planer er opdateret siden væsentlighedsvurderingens tilblivelse.

På den baggrund er det besluttet at lave en ny væsentlighedsvurdering, som ikke er en del af dette notat.

Besigtigelser udført af Sweco ifbm. væsentlighedsvurderingens tilblivelse er vurderet til fortsat at kunne understøtte og supplere VVM-ansøgningen. Derfor er hensigten med nærværende notat at opliste de relevante besigtigelser fra væsentlighedsvurderingen.

2. Naturbesigtigelser udført i 2023

Sweco udførte feltbesigtigelser den 1. marts 2023 ved krydsningspunkterne ved Sus å og Torpe kanal, samt markarealet vest for Suså.

Markarealet indenfor fuglebeskyttelsesområdet F91, fremstod den 1 marts som bar jords markarealer.

Figur 1 - Bar mark indenfor fuglebeskyttelsesområde 93. hvor ledningstracéet forløber

¹ Miljøvurderingsloven LBK nr 4 af 03/01/2023 Miljø- og Ligestillingsministeriet

Suså

Sweco har konstateret at Suså på det sted hvor der skal foretages underboring er ca. 7-10 meter bred og ca. 1,5 meter dyb. Der er § 3 mose med rørsump på den nordlige del af åen og den sydlige del er mark og en slået græsbræmme ned til åen. Vandløbet løber mod sydøst på strækningen hvor det løber langs beskyttede naturtyper som fersk eng og mose.

Ved Swecos besigtigelse den 1. marts 2023, blev mosen på østsiden af Suså, hvor tracéet går igennem besigtiget. Arealet fremstod som rørsump med opkørte partier med slæt og enkelte træer udenfor tracéområdet. Naturtypen mose der ligger i ledningstracéet, underbores.

Ved besigtigelsen blev der registreret følgende arter i mosen hvor tracéet er placeret: tagrør, gul iris, stor nælde, burresnerre, almindelig kortkapsel og angelik.

Angelik og gul iris er positivarter for §3-naturtypen mose.

Nedstrøms underboringen har vandløbet direkte kontakt til områder med beskyttet mose og fersk eng.

Figur 2 - Beskyttet mose med rørsump og enkelte birke på nordsiden af Suså

Figur 3 - Tracéområde af den beskyttede mose set fra nord mod syd. Dele af tracéområdet har været udsat for slæt og kørsel.

Der er eftersøgt tidligere besigtigelser på §3 arealerne langs med Suså på miljøportalens arealinformation.dk (Marts-23).

På Susås nordlige side ved placeringen for underboringen blev der i august 2016 registreret et areal med højstaude/rørsump med positive arter som angelik, nikkende star, gul iris, dusk-fredløs m.m.

Ved vandløbets højre side i nedstrøms retning blev der i maj 2016 registreret fersk eng syd for ledningstracéet, med arter som maj gøgeurt og kødfarvet gøgeurt stor skjaller der er rødlistet som næsten truet. Ved besigtigelsen 1. marts 2023 fremstod engen domineret af græsser som mosebunke og med partiet tættest på ledningstracéet med et fladt græsparti med slæt/græsslåning på samme måde som græsarealet hvor ledningstracéet går igennem.

Figur 4 - Den beskyttede ferske eng afgrænses fra tracéet med piletræer. Den ferske eng ses bag piletræet/busken.

Ved Swecos besigtigelse vurderedes det at vandløbet havde et seminaturligt forløb med snoninger. Vandføringen i vandløbet var høj med sandet vandløbsbund, dog med enkelte mindre sten. Makrofytter voksede ved brinkerne, men der var ingen at se i midten af vandløbet.

Jordbundstyperne i området er lerblandet sandjord og sandblandet lerjord ved Suså. Begge jordbundstyper er permeable for vand, og det vurderes, at underboringen ikke kan ødelægge eventuelle lerlag i jordbunden og derved ødelægge potentielle hængende vandspejl under naturtyperne eller igangsætte traktose i arealerne, der er registreret som fersk eng eller mose.

Figur 5 - Suså i opstrøms retning ved underboring af ledningstracéet.

Figur 6 - Suså i retning mod modsatte bred

Figur 7 - Suså i nedstrøms retning.

Torpe kanal

Ved Swecos besigtigelse vurderes det, at vandløbet var seminaturligt med svage snoninger og middel vandføring med blød bund uden groft materiale. Det så dog ud til at der lige var rensset op, med mudder liggende på brinkerne, hvilket kan resultere i resuspension af sediment.

Ingen makrofytter var at se i vandløbet.

Figur 8 - Torpe kanal i opstrøms retning ved placeringen for ledningsunderboringen.

Figur 9 - Torpe kanal i retning af modsatte vandløbsbrink

Figur 10 - Torpe Kanal i nedstrøms retning.